memo

Aan

Raads- en commissieleden van de gemeente Heerlen, Kerkrade en Simpelveld

Datum

7 februari 2022

Onderwerp

Terugkoppeling bestuurlijk overleg Windenergie Parkstad-Zuid en ambtelijk overleg met het Nikhef

Geachte raads- en commissieleden,

Op 15 december 2021 hebben zowel de colleges van Heerlen, Kerkrade en Simpelveld als het dagelijks bestuur van Stadsregio Parkstad een brief van het College van Gedeputeerde Staten ontvangen waarin Parkstad-gemeenten worden verzocht om medewerking te verlenen aan onderzoek door het Nikhef, dit om de relatie tussen de Einstein Telescoop en de Windenergie Parkstad-Zuid nader te onderzoeken. Binnen deze marge zijn op 17 december 2021 en 27 januari 2022 gesprekken met gedeputeerden gevoerd en is op 28 januari 2022 met het Nikhef, de Provincie, initiatiefnemers en ambtelijk vertegenwoordigers van Parkstad-gemeenten overleg gevoerd over vervolgstappen ten aanzien van het onderzoek. In het verlengde hiervan heeft de gemeente Heerlen op 3 februari 2022 een brief van de initiatiefnemers ontvangen. Graag informeren wij in de voorliggende memo over deze drie zaken.

Gesprek met gedeputeerden op 17 december 2021 en 27 januari 2022

Naar aanleiding van de brief van het College van Gedeputeerde Staten is gedeputeerde van Gaans-Gijbels op 17 december 2021 in gesprek gegaan met dhr. Roel Wever als voorzitter van Stadsregio Parkstad en dhr. Charles Claessens als portefeuillehouder van de gemeente Heerlen. Dhr. Claessens heeft tijdens dit gesprek zijn ongenoegen geuit over de timing van de brief, een gebrek aan bestuurlijke en ambtelijke communicatie t.a.v. dit schrijven en het feit dat bestuurders van Kerkrade en Simpelveld geen uitnodiging voor dit gesprek hebben ontvangen. Voor het kerstreces is afgesproken om nogmaals een gesprek met dhr. van Gaans-Gijbels te plannen, dit keer in aanwezigheid van dhr. Satijn en de portefeuillehouders van de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld.

Op 27 januari 2022 zijn gedeputeerden en wethouders met elkaar in gesprek getreden. Bestuurders van de drie Parkstad-gemeenten hebben hun onvrede kenbaar gemaakt over een gebrek aan transparantie ten aanzien van de noodzaak om het Nikhef onderzoek te laten verrichten wegens de kandidatuur van de Einstein Telescoop. Gedeputeerden gaven aan deze onvrede te begrijpen. Verder zijn nog een drietal zaken besproken. Allereerst hebben bestuurders geconstateerd dat het onderzoek van Nikhef parallel moet lopen aan de ontwikkeling van Windenergie Parkstad-Zuid. Input van de initiatiefnemers is noodzakelijk om het onderzoek uit te kunnen voeren. Ten tweede is bij monde van het College van Gedeputeerde Staten aangegeven dat Windenergie Parkstad-Zuid geen vertraging mag oplopen en dat, indien aan de orde, het College van Gedeputeerde Staten zich over financiële compensatie en ondersteuning bij het behalen van klimaatdoelstellingen zal buigen. Als laatste is afgesproken dat de Provincie en Parkstad-gemeenten gezamenlijk vervolg zullen geven aan het onderzoek.

De insteek is om zowel Windenergie Parkstad-Zuid als de Einstein Telescoop doorgang te laten vinden.

Ten aanzien van de vervolgstappen is aan de hand van het onderzoeksvoorstel van Nikhef in het bestuurlijk overleg op 27 januari 2022 ingestemd met het volgende gezamenlijke stappenplan:

Januari/ februari 2022	Besluitvorming raden over Windenergie Parkstad-Zuid fase 3
28 januari 2022	Eerste overleg Nikhef, initiatiefnemers en ambtelijke vertegenwoordiging
Q1 2022	Onderzoek Nikhef, fase 1
April 2022	Besluitvorming door kabinet over de aanvraag voor het Nationaal Groeifonds i.r.t. Einstein Telescoop
Vanaf Q2 2022	Eventueel onderzoek fase 2

memo

Overleg met het Nikhef op 28 januari 2022

Op 28 januari 2022 zijn het Nikhef, de Provincie, ambtelijk vertegenwoordigers van de Parkstad-gemeenten en de initiatiefnemers met elkaar in gesprek getreden om het onderzoeksvoorstel van Nikhef te bespreken (zie Bijlage 1). Ten aanzien van onderzoeksfase 1 is besproken dat input van de initiatiefnemers noodzakelijk is. Meer informatie is nodig over waar windturbines al dan niet geplaats kunnen worden, hetgeen de afstand t.o.v. de Einstein Telescoop bepaald en inzicht verschaft over de ondergrond waarop turbines gebouw zouden worden. Ook is meer informatie over technische aspecten van de windturbines (bijv. de hoogte, het type turbine, de slagfrequentie en het type fundering) wenselijk. Nader technisch-ruimtelijk onderzoek en samenwerking met de omgeving zou duidelijkheid moeten scheppen over de precieze locatie en technische aspecten. Partijen hebben afgesproken om geologische informatie en overige informatie daar waar beschikbaar met elkaar te delen, en om komende weken verdere stappen te concretiseren om zo snel mogelijk onderzoeksfase 1 in gang te zetten.

Tijdens het gesprek met het Nikhef werd nogmaals benadrukt dat de kandidatuur van de Einstein Telescoop veel onzekerheid voor Windenergie Parkstad-Zuid met zich meebrengt. Immers is de daadwerkelijke toewijzing van de Einstein Telescoop een grote onzekerheid, eens te meer omdat Duitsland zich mogelijk ook kandidaat zou willen stellen. Verder is onzeker of financiële middelen uit het Groeifonds ter beschikking zullen worden gesteld. Dit laatste is allesbepalend voor de Nederlandse kandidatuur van de Einstein Telescoop. Naast onzekerheid ten aanzien van de kandidatuur moet verder onderzoek uitwijzen of windturbines de kandidatuur überhaupt negatief beïnvloeden en of mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden. Dit is niet alleen van toepassing op Windenergie Parkstad-Zuid, maar ook op andere geplande windenergieprojecten in Dalhem (BE) en vlak over de grens bij Bocholtz. Ook is de precieze locatie van de Einstein Telescoop nog onbekend, hetgeen zal bepalen of de eerder gecommuniceerde zonering nog aan de orde is. Dit alles bevestigt de conclusie die tijdens het bestuurlijk gesprek is getrokken, namelijk dat Windenergie Parkstad-Zuid vooralsnog volgens de huidige planning uitgevoerd zou kunnen worden.

Brief van de Initiatiefnemers n.a.v. het overleg met Nikhef

Tijdens het gesprek met bestuurders (27-01-2022) en het overleg met het Nikhef (28-01-2022) is vastgesteld dat input van initiatiefnemers nodig is om tot sluitende conclusies t.a.v. de relatie tussen Windenergie Parkstad-Zuid en de Einstein Telescoop te komen. Naar aanleiding van het overleg met Nikhef hebben de initiatiefnemers van Windenergie Parkstad-Zuid, te verstaan Statkraft, De Windunie, De Omslag, Coöperatie Heerlen Duurzaam en RESCOOP Limburg, op 2 februari 2022 een brief aan het college en de gemeenteraad van Heerlen doen toekomen (zie Bijlage 2). In deze brief schrijven de initiatiefnemers dat een positief raadsbesluit voor fase 3 voor hen noodzakelijk is om kostbare onderzoeken daadwerkelijk uit te kunnen voeren. Het uitblijven van een raadsbesluit in Heerlen en Simpelveld kan hierdoor het onderzoek en de voortgang van Windenergie Parkstad-Zuid negatief beïnvloeden.

Hopende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Charles Claessens – portefeuillehouder gemeente Heerlen
Huub Wiermans – portefeuillehouder gemeente Kerkrade
Wiel Schleijpen – portefeuillehouder gemeente Simpelveld

Bijlage 1. Onderzoeksvoorstel van het Nikhef
Bijlage 2. Brief van de Initiatiefnemers n.a.v. het overleg met het Nikhef (28-01-2022)